

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ТОВ «ЗАХІДНОУКРАЇНСЬКИЙ КОЛЕДЖ «ПОЛІССЯ»»**

Циклова комісія педагогіки та фізичного виховання

ІННОВАЦІЙНІ МОДЕЛІ НАВЧАННЯ ДІТЕЙ В ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ

НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА

Освітньої програми:

Початкова освіта

Галузі знань:

01 Освіта / Педагогіка

Спеціальності:

013 Початкова освіта

БЕРЕЗНЕ – 2025

РОЗРОБНИК ПРОГРАМИ:

Викладач

 Чиж Б.А.

Програму розглянуто і схвалено на засіданні циклової комісії педагогіки та фізичного виховання

Протокол №6 від «21» лютого 2025 року

Голова циклової комісії

Олександр ІВАЩУК

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Сучасний педагог в освітньому процесі повинен намагатися вдосконалювати свою роботу, використовувати нові форми, методи, засоби, прийоми на уроках. Народна мудрість говорить: «Не навчайте дітей так, як навчали нас. Вони народилися в інший час.» Тому вчитель – майстер має розглядати кожного учня як окрему особистість з її поглядами, переконаннями, почуттями. Саме інноваційні технології передбачають розв'язання цього питання та допомагають у роботі.

1. ПЕРЕДУМОВИ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Обов'язкова навчальна дисципліна «Інноваційні моделі навчання дітей в початковій школі» є складовою циклу професійної підготовки фахових молодших бакалаврів. Програма вивчення навчальної дисципліни «Інноваційні моделі навчання дітей в початковій школі», складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки фахових молодших бакалаврів спеціальності 013 Початкова освіта.

2. МЕТА, ЗАВДАННЯ, ПРЕДМЕТ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Мета навчальної дисципліни : оволодіння здобувачами педагогічної освіти сучасними педагогічними технологіями та інноваціями, формування системи ключових компетентностей в роботі з молодшими школярами, зокрема з першокласниками, мотивація до свідомого оволодіння загальними професійно-педагогічними вміннями та навичками, професійними та особистісними цінностями відповідно до концепції Нової української школи та Професійного стандарту вчителя початкової школи.

Завдання навчальної дисципліни: вивчення методик навчальних предметів, основ педагогічної майстерності, інклюзивної освіти, різного виду педагогічних практик.

Предмет вивчення навчальної дисципліни є система наукових педагогічних знань про інноваційні підходи до освітнього процесу в початковій ланці Нової української школи, зокрема першого циклу навчання.

3. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

В результаті вивчення навчальної дисципліни **здобувач освіти повинен володіти такими предметними компетентностями:**

Інтегральна компетентність. Здатність вирішувати типові спеціалізовані задачі в професійній діяльності, що вимагає застосування положень і методів психолого-педагогічної науки та характеризується певною невизначеністю умов, а також нести відповідальність за результати своєї діяльності в освітньому процесі.

Загальні компетентності.

ЗК 4. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК 5. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

Спеціальні (фахові) компетентності.

СК 2. Здатність до планування, моделювання, конструювання, проектування, організації освітнього процесу в початковій школі.

СК 3. Здатність до використання відкритих ресурсів, інформаційно-комунікативних та цифрових технологій в освітньому процесі.

СК 6. Здатність визначати мету та завдання освітнього процесу, коригувати його шляхом зіставлення проміжних результатів із запланованими.

СК 10. Здатність до активного залучення батьків до освітнього процесу на засадах партнерства.

СК 12. Здатність до організації здоров'я збережувального, безпечного, розвивального, інклюзивного освітнього середовища.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен:

Знати:

- мету і суть нового змісту початкової освіти, нормативно -правові документи, що регламентують діяльність вчителя Нової української школи, способи імплементації їх у професійну діяльність; завдання, які стоять перед учителем початкової ланки освіти Нової української школи; вимоги до професійних та особистісних його якостей ;
- сутність і закономірності розвитку особистості учня, зокрема першокласника, особливості організації роботи в сучасній українській школі на інноваційній основі відповідно до вимог МОН;
- знати особливості сучасних інноваційних технологій, які сприяють навчанню. розвитку і наскрізному вихованню здобувачів початкової освіти, зокрема першокласників, та особливості застосовування їх в освітньому процесі Нової української школи.

Вміти:

- володіти інноваційними технологіями в роботі з учнями молодшого шкільного віку, зокрема першокласників, з метою формування в них вмінь, які є основою ключових компетентностей;
- будувати освітній процес на основі педагогіки партнерства, результатів глибокого і систематичного вивчення школярів, їх інтересів;
- регулювати і коригувати міжособистісні стосунки в дитячому колективі;
- організовувати навчання дітей з особливими освітніми потребами в освітньому середовищі, дотримуючись принципу інклюзії;
- сприяти самовихованню, самоосвіті, саморозвитку учнів початкових класів;
- застосовувати принципи наукової організації праці;

- вивчати та використовувати передовий педагогічний досвід і досягнення психолого-педагогічної науки на сучасному етапі розвитку Нової української школи.

4. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ **навчальних досягнень здобувачів освіти з дисципліни** **«Інноваційні моделі навчання дітей в початковій школі»**

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

5. ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Засобами діагностики (оцінювання та демонстрування результатів навчання) є: регулярна перевірка завдань, виконаних як на заняттях, так і позааудиторний час, тематичне тестування, контрольна робота, іспит.

6. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітньо-професійний ступінь	Характеристика навчальної дисципліни
		денна форма навчання
Кількість кредитів ECTS – 3 Загальна кількість годин – 90	Галузь знань: 01 Освіта / Педагогіка Спеціальність 013 Початкова освіта Освітня програма: Початкова освіта Освітньо-професійний ступінь: фаховий молодший бакалавр	Нормативна
		Рік підготовки: 1-й рік
		Семестр – 2
		Лекційні – 30
		Практичні - 30
		Самостійна робота – 30
		Вид контролю: іспит

7. ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ТЕМА І. КОНЦЕПТУАЛЬНІ ЗАСАДИ ПОЧАТКОВОЇ ОСВІТИ. Мета і завдання освітнього компонента «Нові педагогічні технології та інновації в НУШ». Причини та мета прийняття реформаторських рішень щодо початкової освіти. Огляд Концепції «Нова українська школа». Інноваційна діяльність педагога, інноваційна технологія. Сучасні методи навчання як суттєва складова педагогічних технологій. Державний стандарт початкової освіти - важливий документ. Суть освітніх галузей Державного стандарту. Освітні програми, навчальні плани. Навчально-ігрова діяльність учнів початкової школи. Сучасний формат. Гра - унікальний вид дитячої діяльності.

ТЕМА ІІ. ВЧИТЕЛЬ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ В СВІТЛІ СУЧАНИХ ВИМОГ. Вимоги до вчителя початкових класів Нової української школи. Набуття та підвищення професійної компетентності вчителя. Запровадження інклюзивного навчання в НУШ. Індивідуальна програма для розвитку дитини з особливими. Роль

асистент вчителя в освітньому процесі. Ресурсні кімнати першокласників. Взаємодія з батьками. Інтерактивні методи навчання на уроках у початковій школі. Storytelling – ефективний метод навчання та розвитку пізнавальної активності молодших школярів. Стратегія інтерактивного навчання «Шість капелюхів мислення».

ТЕМА III. ОСВІТНЄ СЕРЕДОВИЩЕ ТА ПЕДАГОГІЧНІ ТЕХНОЛОГІЇ.

Вимоги до освітнього середовища для навчання молодших школярів. Навчальні осередки та матеріали. Ранкові зустрічі, їх роль у формуванні учнівського колективу та розвитку дітей. Поняття, риси та ознаки педагогічної технології.

Структура та принципи педагогічних технологій. Класифікація педагогічних технологій. Мультимедіа як інструмент пізнання та розвитку комунікативної компетентності. Робота вчителя з мультимедійними продуктами під час навчальної діяльності молодших школярів. Технологія розвитку критичного мислення «Входження в картину».

ТЕМА IV. ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ. Початок навчання: врахування вікових особливостей дітей. Інноваційні технології в освітньому процесі Нової української школи. Сутність та завдання LEGO-технології. Види прав за LEGO-технологією. Роль педагога в організації занять з LEGO. Формування фонематичного сприйняття. Проведення хвилинок відпочинку для переключення уваги дітей з використанням LEGO. Особистісні якості та компетентності формування в дітях за допомогою прав за LEGO-технологією.

ТЕМА V. ІГРОВІ ТЕХНОЛОГІЇ. Інтегроване навчання в початковій школі. Тематичний підхід до навчання та його реалізація в початковій школі. Діяльнісний підхід до навчання. Критичне мислення та ротатійні моделі «Щоденні 3», «Щоденні 5». Ігрова технологія. Мета і цілі оцінювання досягнень учнів у сучасній школі. Основні аспекти процесу оцінювання. Технологія портфоліо. Технологія інтерактивного навчання. Технологія створення ситуації успіху.

8. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

При викладанні дисципліни застосовуються словесні, наочні та практичні методи навчання; словесні та наочні – під час лекційних занять та консультацій, практичні – під час практичних та самостійних робіт. Зокрема, застосовуються інтерактивні методи подання навчального матеріалу: створення проблемних ситуацій; робота у великих і малих групах (умовно «фахових»); рольові вправи, наближені до виробничих ситуацій; виконання евристичних вправ; метод «моделювання ситуації (переважно виробничої)» тощо. Застосовуються комп'ютерні, інтернет-технології та спонукання здобувачів освіти до їх використання, що оптимізує, інтенсифікує освітній процес, адже є не тільки джерелом навчальної текстової та відеоінформації, а й дає можливість конструювання, відтворення певних виробничих ситуацій, у яких реалізуються здобуті теоретичні знання, набуті практичні навички за фахом.

9. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА

1. Бабула І. І. Забезпечення якості освіти на принципах академічної доброчесності. *Педагогічний пошук*. 2019. № 4. С. 31- 34.
2. Вербицька С. Інклюзивна освіта. Важливий складник сучасного освітнього простору. *Директор школи*. 2021. № 9 - 10 (вересень - жовтень). С. 58 - 61.
3. Біленко І. Початкова школа в контексті інноваційних освітніх змін. Використання сучасних технологій, форм та методів у початковій освіті. *Методист*. 2017. № 2. С. 3 - 7.
4. Галайдич Л. В. Інноваційні підходи у практиці роботи вчителя початкових класів. *Початкове навчання та виховання*. 2020. № 34 - 36. С. 7 - 8.
5. Горобець Я. Інтегроване навчання за принципом «хвильового занурення». *Заступник директора школи*. 2021. № 5. С. 2 - 5.
6. Державний стандарт початкової освіти: офіц. текст. Київ : КМ, 2018.
7. Державний стандарт початкової освіти. *Початкова освіта*. 2018. № 10 (травень). С. 7 - 10.
8. Закон України «Про освіту» : чинне законодавство станом на 09 лютого 2018 року. Київ, 2018. 120 с.
9. Кагала Я., Крохмаль С. Ігровий і діяльнісний підходи до навчання з LEGO. *Початкова школа*. 2020. № 7. С. 19 - 21.
10. Кірик М. Нова країнська школа: організація діяльності учнів початкових класів закладів загальної середньої освіти: навч. -метод. посіб. / М. Кірик, Л. Данилова. Львів : Світ, 2019. 136 с.
11. Корнієнко С. М., Кодлюк Я. П. Батьківські збори у початковій школі: навч.-метод. посібник. Тернопіль: Богдан. 2019. 168 с.
12. Кузьміна І. І. Освітні технології в початковій школі: навч.-метод. посіб., Тернопіль:ТНПУ ім. Володимира Гнатюка, 2018. 266 с.
13. Куц О.В. Нова українська школа: педагогічна свобода вчителя, безпечний шкільний простір. *Педагогічна майстерня*. 2018. № 4. С. 12 -15.
14. Мальована О.І. Розвиток компетентностей - вимога сьогодення. *Управління школою*. 2018. № 10-12. С. 2 - 10.
15. Миронова С. П. Нова українська школа: особливості організації освітнього процесу учнів початкової школи в інклюзивному класі: навч. - метод. посібник /С. П. Миронова. Тернопіль: Астон. 2020. 176 с.
16. Нова українська школа: використання інформаційно-комунікативних технологій у 1-2 класах закладів загальної середньої освіти: навч.-метод. посібн. / уклад. О. Антонова. Київ: Освіта, 2019. 96 с.
17. Нова українська школа: організація взаємодії з батьками учнів початкової школи: навч.-метод. посібник /Т. Байко, О. Банах, Ф. Вознюк та ін. Київ: Освіта, 2020. 208 с.
18. Нова українська школа: порадник для вчителя / за заг. ред.. Н. М. Бібік. К. : Літера ЛТД, 2019. 208 с.
19. Павленко Л. П., Джулинська І. А. Використання БЕОО-технологій у практиці ранкових зустрічей (2 клас). *Початкове навчання та виховання*. № 7-9, березень 2020. С. 12 - 14.
20. Пометун О. І. Нова українська школа: розвиток критичного мислення учнів початкової школи: навч.-метод. посіб. К.: Освіта, 2020. 192 с.
21. Про затвердження Державного стандарту початкової освіти. *Інформаційний збірник МОН України*. 2018. №4. С. 3 - 33.

22. Професійна компетентність вчителя початкових класів: навчально- методичний посібник для вчителів / автори-упоряд.: В. Є. Берека, А. В. Галас. Харків: «Ранок», 2018. 496 с.
23. Сікорський П., Колядій І. Формування нових технологій навчання у закладах освіти. *Вища школа України: теоретичний та науково- методичний часопис*. 2019. № 2 (73). С. 68 - 76.
24. Ухвалено новий Закон «Про повну загальну середню освіту». Що він змінює? *Початкове навчання та виховання*. № 7 - 9, березень 2020. С. 7 - 9.
25. Фідкевич О. Бакуліна Н. Формувальне оцінювання як інструмент підвищення якості навчання. *Початкова школа*. 2020. № 1. С. 12 - 15.
26. Химинець В.В., Кірик М. Ю. Інновації в початковій школі. Тернопіль: Мандрівець, 2012. 312 с.
27. Цимбалару А. Д. Нова українська школа: освітній простір учня початкової школи: навч.-метод. посібн. К.: Видавничий дім «Освіта», 2020. 160 с.
29. Баранова Н., Коцур Н. Дослідницька та експериментальна діяльність в умовах НУШ. *Початкова школа*. 2019. № 9. С. 13 - 15.
28. Бадер С. О. БЕОО-технологія як засіб сенсорного розвитку дітей молодшого шкільного віку. *Інноваційна педагогіка*. Вип. 8. 2018. С. 194 - 197.
29. Гекало Л. Розвиток творчого потенціалу педагога. *Початкова школа*. 2018. № 2. С. 1 - 3.
30. Головка І. Конспект занять інтегрованого навчального дня у 1 класі *Початкова школа*. 2018. № 4. С. 4 - 7.
31. Дубовик С. Культура професійного монологічного мовлення сучасного вчителя початкової школи. *Початкова школа*. 2020. № 5 - 6. С. 1 - 4.
32. Інтегровані уроки тематичних тижнів. Лайфаки для вчителів НУШ. Я досліджую світ. 1 клас. Харків: «Основа», 2019. 141 с.
33. Коваль Н., Олійник А. Інтеграція змісту кількох навчальних предметів навколо природничої теми. *Учитель початкової школи*. 2018. № 5. С. 10 - 13.
34. Корнієнко С. М. Батьківські збори у початковій школі: навч. -метод. посібник /С. М. Корнієнко, Я. П. Кодлюк. Тернопіль. 2019. 168 с.
35. Котик. Т. М. Нова українська школа: теорія і практика формування емоційного інтелекту в учнів початкової школи.: навч. -метод. посібн. для вчителів початкової школи. Тернопіль, Астон. 2020. 192 с.
36. Коханко О., Васютіна Т., Золотаренко Т. Методика організації занурень у початковій школі як приклад міждисциплінарної інтеграції в STREAM освіті. *Актуальні питання гуманітарних наук*. Вип. 34., Т. 1. 2020. С. 42 - 48.
37. Крамаренко О. Мистецтво вдосконалення: професійна майстерність учителя НУШ. *Методист*. 2019. № 6 (червень). С. 40 - 47.
38. Кулаченко О. В. Щоденні 3. 1 клас. Частина 1. /Т. Чернова. Харків, 2020. 208 с.
39. Лозінська О. Основи творчої педагогічної діяльності: суть та специфіка поняття. *Методист*. 2016. № 1 (січень). С. 3 - 8.
40. Лотоцька А. Організація дистанційного навчання у початковій школі. *Початкова школа*. 2020. № 7. С. 1 - 8.
41. Лугова О., Лугова Т. Система вправ з організації формувального оцінювання в навчальному процесі початкової школи. *Початкова школа*. № 4. 2020. С. 12 - 18.

42. Малініна Л. Нова українська школа: психолого -педагогічна підтримка молодших школярів із труднощами в навчанні: навч.-метод. посібн. Київ: Грамота, 2021. 64 с.
43. Митник О. Я. Організація спільної навчальної діяльності в навчальному процесі як засіб розвитку соціальної сфери молодшого школяра. *Початкова школа*. 2020. № 4. С. 6 - 11.
44. Никитенко О. Навчатися, граючись. *Початкова школа*. 2020. № 7. С. 9 - 11.
45. Пометун О. І. Критичне мислення як педагогічний феномен. *Український педагогічний журнал*. 2018. № 2. С. 89 - 98.
46. Типові освітні програми для закладів загальної середньої освіти. 1 - 2 класи. К. : Т Д «Освіта-Центр+», 2018. 240 с.
47. Чернова Т. В. Щоденні 5. Частина 1. Харків: «Основа», 2020. 208 с.
48. Якщо батьки - партнери: сучасні форми роботи з батьками першокласників /авт.-упор. І. В. Оніщенко. Х. Вид. група «Основа», 2018. 141 с.
49. Ярупа І. Інтегровані заняття у 1 класі. *Початкова школа*. 2019. № 1. С. 19 - 28, № 2. С. 26 - 34.